

er jo ingen Sandsynlighed for, at det altid vil gaa saaledes, de franske Skibe seile ikke altid med deres Kanoner i Osten. Vi have Historiens Vidnesbyrd for, hvorledes man betragter os. Man betragter os som en nyttig Allieret; men vi kunne ved vore store militære Kustninger ikke opnaa Andet end at blive presjede til at tage Del i en Krig, og det er allerede nok til at vise, hvilken utrolig Fare der ligger i de militære Foranstaltninger her i Landet. Sammenhold nu hermed, at vi ere absolut ude af Stand til at forsvare os, og at vi maa opgive vor økonomiske Stilling, at vi spise hele vor Kassebeholdning op — vi have jo en lille Reservesfond, men ellers have vi jo snart ikke en Øre mere — i en Række af Aar fortære vi til unyttige og skadelige militære Foranstaltninger Alt, hvad vi eie og have, og udelukke os gennem denne Narraelse fra at gjøre et eneste økonomisk Fremskridt, vi lade vore Baner blive, hvad de ere, altsaa vedblive at være utilfredsstillende, vi maa opgive den gennemgaaende Trafik, som det er paatrængende at faae ført videre. Vi opgive at støtte Handelsstanden i Kjøbenhavn ved Anlæg af Frihavn og at bringe Landbostanden en hderligere Hjælp ved Udviklingen af Transportmidlerne. Jeg tror saaledes, at man maa indrømme mig, at det er et overordentlig forfshnet og uheldigt Budget, her foreligger. Men det stammer ogsaa fra 1870. Dengang spillede det økonomiske Liv ikke den samme Rolle som nu, vort Forhold til Udlandet var da et ganske andet, vi kjendte ikke den Konfurrence, som siden er kommen. Tyskland var dengang en Magt, som i økonomisk Henseende slet ikke kunde sammenlignes med, hvad det senere er blevet. Konfurrencen med Hamborg, som der var al Grund til at optage allerede før et Par Aar siden, eksisterede dengang slet ikke. Hele den store Trafik over Berlin blev der slet ikke tænkt paa, selv Konfurrencen med Sverrig var der dengang ikke Tale om, idet Svenskerne kun tænkte paa at seile over Kjøbenhavn til Tyskland og vare glade ved at kunne opholde sig nogle Dage i Kjøbenhavn og tænkte kun paa at sende deres Været over Danmark. Nu derimod ere vi fastede ind i en ansæpnd Konfurrence med Udlandet, og dertil kommer den Stilling, vi have faaet paa det engelske Marked, som er bleven mere og mere betydningssfuld, navnlig for Agerbruget, hvilket hidrører fra Treserne, thi først da var det, at Oergangen fra Korn- eller Sæddrift til Kjød- og Smøddrift gik for sig. Vi have nu kastet os ind paa det engelske Marked og hævde der en Stilling, som ganske vist

er overordentlig fordelagtig og betydningssfuld, men det kræver den største Anstrenge at holde den, og samtidig ere Forholdene paa det engelske Marked atter forandrede. Thi fra først af havde vi en gunstig Stilling paa det engelske Marked med Hensyn til Smør og Kjød, men nu er der en meget haard Konfurrence med hele den oversjøiske Tilførsel, saa der er al Anledning for os til at passe paa og komme hurtigt, og jo hurtigere vi kunne komme, desto mere betydningssfuldt er det for vort Agerbrug. Altsaa for at jeg skal samle det ganske kort, efter Trederne var der en Slags militær Opgave, i alt Fald i Fantastien. Det var dog Noget, man kunde tænke sig, at Folk troede paa, men der var dengang ikke nogen klar Forstaaelse i vort Samfund af det Økonomiske, og det kunde der ikke være, fordi Forholdene ikke vare modne dertil. I de 20 Aar fra Slutningen af Treserne til Halvfems, eller lad mig sige i de 10 Aar fra Slutningen af Halvfjerdserne til Slutningen af Firserne, er der foregaaet et saa stort og gennemgribende Omslag i hele den europæiske Situation, hvort vi have nogen Part eller Interesse i at følge med, at nu maa det absolut modsatte Forhold siges at være til Stede, nu gjælder det at være Nr. 1 i den økonomiske Konfurrence, og for os gjælder det nu absolut om at være Tintet eller saa Vidt som muligt i den militære Konfurrence. Men vort Budget er jo anlagt paa de gamle Fantaster fra Treserne eller Halvfjerdserne. Endnu gjælder det jo Militarisme, og det Økonomiske er os ganske ligegyldigt. Jeg tror endog, at en Minister har paa et af sine Møder sagt det forførelselige Ord, at hvad det først gjaldt om, var det Militære, og at derefter kunde man tænke paa de sociale Spørgsmaal, ret som om et Land kunde sætte sig rolig hen og tænke paa en Række Aar igjennem, om det vil tage de sociale Spørgsmaal op. Nei, alt Saadant venter ikke paa, hvad Landet tænker, vi maa gaa med, ellers tvinger Konfurrencen os dertil, og de sociale Spørgsmaal rykkede saa ind paa os gennem Virkningen af Konfurrencen med vor sydlige Nabo, som har optaget dem, og optage vi dem ikke, saa rammes vi paa den føleligste Maade. Det er nødvendigt, at den økonomiske Politikk bliver det, hvorpaa vi samle hele vor Kraft, og derefter maa vort Budget lægges. Derfor er det nødvendigt, hvis dette Budget virkelig skal blive et Budget, som er forsvaret for Landets Fremtid, at vore Bestræbelser maa gaa ud paa at nedsette Udgifterne til de militære Foranstaltninger og at skaffe Midler tilveie til økonomiske Re-